

HELSINGBORG

Nämndens internbudget 2024

Vård- och omsorgsnämnden

Innehållsförteckning

Inledning	3
Nämndens uppdrag, inriktning och mål	4
Nämndens uppdrag	4
Nämndens inriktning	4
Nämndens mål.....	4
Specifika uppdrag från kommunfullmäktige	4
Intern driftbudget	4
Resultaträkning.....	5
Ekonomi per verksamhet	8

Inledning

Kommunfullmäktige beslutade 14–15 juni om nämndens inriktning, mål och ekonomiska tilldelning för verksamhetsåret 2024. Utifrån kommunfullmäktiges beslut om ekonomisk tilldelning har nämnden tagit fram förslag på intern driftbudget för 2024. I internbudgeten framgår hur nämnden fördelar den ekonomiska tilldelningen inom verksamheten.

Vård- och omsorgsnämnden tilldelas en ekonomisk ram på 2 487,0 miljoner kronor för budgetåret 2024. Tilldelningen ökar med 138,1 miljoner jämfört med kommunbidraget för 2023, vilket motsvarar 5,9 %.

Förändringen mellan åren består av följande poster.

- Demografisk uppräknings, 38,7 miljoner
- Allmän uppräknings (1,8%), 43,2 miljoner
- Generellt statsbidrag till äldreomsorg (engångsbelopp 2024), 39,2 miljoner
- Ökad tilldelning för lönekostnader, 14,9 miljoner
- Förändring på grund av höjd internränta, 1,2 miljoner
- Ung omsorg i hemvården, 1,0 miljoner

Den demografiska uppräkningsen baseras på den senaste befolkningsprognosen. Jämfört med prognosen som gjordes i samband med kommunfullmäktiges inriktningsbeslut i februari minskar nämndens budgettilldelning för demografiska förändringar med cirka 9,8 miljoner.

Den allmänna uppräkningsen kompenserar delvis nämnden för pris- och löneutvecklingen under 2024. Inflationen under 2023 har varit fortsatt hög och betydligt högre än vad som förväntades i budget 2023. SKRs prognos för inflationen under 2024 uppgår i november 2023 till 3,1%. 2024 års lönerevision har budgeterats enligt det så kallade "märket och uppgår till 3,3% from april 2024.

Med anledning av att ett riktat statsbidrag till äldreomsorgen ändras och blir en del av de generella statsbidragen till Staden erhåller nämnden ett ökat kommunbidrag med 39,2 miljoner kronor.

Utöver det höjda kommunbidraget ökar vård- och omsorgsnämnden sina övriga intäkter med 25 miljoner kronor. Höjningen är hänförlig till de avgifter som kunderna betalar och ökningen är dels en effekt av årliga uppräknings, men också till förväntade volymökningar.

De senaste åren har antalet statsbidrag som vård- och omsorgsnämnden kan söka ökat kraftigt. Under 2023 har nämnden bland annat kunnat ta del av

- En satsning på äldreomsorgen för 53 miljoner
- Ett utbildningspaket kallat äldreomsorgslyftet på 8 miljoner (med möjlighet att använda upp till 17,8 Mkr)
- Ett bidrag utformat för att arbeta med god och nära vård på 17,8 miljoner

Även de privata utförarna inom LOV och LOU har kunnat ta del av en del av statsbidragen och ca 10,5 miljoner kronor av statsbidragen har erbjudits privata utförare inom äldreomsorgen.

Nämnden förväntar sig, och budgeten baseras på, att bidragen kvarstår under 2024 även om det råder osäkerhet kring vilka belopp och villkor som kommer att gälla för några av statsbidragen. Statsbidragen är en betydande del av nämndens finansiering och om delar av statsbidragen framöver ändrar karaktär till generella statsbidrag behöver nämnden tillföras motsvarande finansiering i form av kommunbidrag. Statsbidragen och de kostnader som dessa finansierar ingår i allt väsentligt i nämndens internbudget.

Förvaltningen kommer från och med 2024 att arbeta från en förändrad organisation. Av systemtekniska skäl har internbudgeten arbetats fram huvudsakligen utifrån förvaltningens nuvarande organisation och i början på 2024 kommer en omarbetning ske utifrån den nya organisationen. Detta påverkar inte totalen för budgeten utan innebär bara en ändrad fördelning mellan enheter.

Nämndens uppdrag, inriktning och mål

Nämndens uppdrag

Vård- och omsorgsnämndens uppdrag är att arbeta för att äldre och personer med funktionsnedsättning kan leva ett värdigt liv och känna välbefinnande.

Nämndens inriktning

I Helsingborg ska människor i alla åldrar kunna leva ett självständigt och aktivt liv med god livskvalitet. Nöjdheten med vården och omsorgen ska var högre än genomsnittet i landet. Invånarna ska känna sig trygga med den vård och omsorg staden tillhandahåller och erbjudas digital service och välfärdsteknik i framkant. De förebyggande och rehabiliterande insatserna ska öka.

Nämndens mål

- Hemvården ska ha ett hemtjänstindex över genomsnittet för alla kommuner
- Fler deltagare inom daglig verksamhet ska inkluderas på arbetsmarknaden genom exempelvis jobb och praktik

Specifika uppdrag från kommunfullmäktige

Ung omsorg i hemvården

I stadens plan för mål och ekonomi 2024 ges vård- och omsorgsnämnden i uppdrag att införa Ung omsorg i Hemvården

Andelen äldre är den snabbast växande åldersgruppen och det är ett känt problem att många äldre lider av ofrivillig ensamhet. Stadens prioriterade arbete för att motverka ofrivillig ensamhet innehåller många delar, där konceptet Ung Omsorg sedan ett par år ingår och har blivit ett mycket uppskattat inslag på samtliga stadens vårdboenden, såväl kommunala som privat drivna.

Hösten 2022 testade Helsingborg som första kommun i landet Ung Omsorg även i hemvården, som en pilot inom ett hemvårdsområde. Syftet är att motverka ofrivillig ensamhet även hos äldre i ordinärt boende med hemvårdsinsatser. Piloten ska nu utökas till fler hemvårdsområden och för detta tilldelas nämnden 1 miljon kronor.

Intern driftbudget

Resultaträkning

tkr	Bokslut 2022	Prognos 2023	KF budget 2024	Internbudget 2024
Kommunbidrag	2 224 613	2 348 841	2 486 989	2 486 989
Disposition av ackumulerat resultat		0		
Intäkter	375 866	390 000	395 500	415 000
Summa intäkter	2 600 499	2 738 841	2 882 489	2 901 989
Utdelningskrav				
Kostnader	-2 511 187	-2 728 841	-2 882 489	-2 901 989
Summa kostnader	-2 511 187	-2 728 841	-2 882 489	-2 901 989
Årets resultat	77 389	10 000	0	0

Kommentar

Det ekonomiska resultatet för nämnden har de senaste två åren varit positivt. Även för 2023 är bedömningen att det ekonomiska resultatet kommer vara positivt, cirka 10 miljoner kronor.

Redan i samband med förslag på inriktning mål och ekonomi 2024 blev det tydligt att de ekonomiska förutsättningarna för nämnden blir mer utmanande 2024. Den allmänna kostnadsutvecklingen, som varit fortsatt hög under 2023, påverkar såklart även nämndens verksamheter. Den samlade lönekostnadsutvecklingen 2023 blev också högre än vad som budgeterat, dessa kostnadsökningar har verksamheterna med in i 2024.

Fördelningen av budget till nämndens olika verksamheter sker till största delen utifrån resursfördelningsmodeller som tillämpats under flera år. För de verksamheter som är verksamma inom områden som konkurrensutsatts enligt Lagen om valfrihetssystem, LOV, sker resursfördelningen enligt samma principer som privata utförare erhåller ersättning. Dessa resursfördelningssystem är en viktig del av förvaltningens ekonomistyrning.

Under 2023 har nya verksamheter inom både äldreomsorg och funktionsstödsområdet startat och två boenden som tidigare drivits av en upphandlad leverantör har återgått till drift i nämndens regi. Under 2024 fortsätter detta med flera nya boenden och dagliga verksamheter inom funktionsstödsområdet. De nya boendena kommer att leda till ett minskat behov av externt köpta placeringar. Trots detta medför de nya verksamheterna betydande tillkommande nettokostnad och en betydande del av det ökade kommunbidraget används till att finansiera dessa verksamheter

Den ekonomiska situationen har möjliggjort att en större central reserv för volymökningar och oförutsedda kostnader har kunnat budgeteras de senaste åren. I 2022 års budget uppgick denna reserv till ca 90 miljoner kronor. I 2023 års budget minskade denna reserv till 35 miljoner kronor och i 2024 års budget finns ingen budgeterad reserv.

Specifika budgetsatsningar under 2024 sammanställs nedan.

Sammanställning större budgetförändringar mellan 2023 och 2024 (mnkr)	
Ökat kommunbidrag	138
Ökade intäkter från avgifter	25
Ökade intäkter	163
Nya och återkommunaliserade verksamheter	-147
Minskat behov av externa placeringar	64
Uppräkning av befintliga verksamheter	-82
Ökade lokalkostnader, utöver hyresuppräkning	-9
Ökad nattbemanning vårdboende	-19
Förstärkt ledningsorganisation	-5
Minskad central reserv	35
Ökade kostnader	-163

Nettouppräkning löner och priser, inklusive hyror

Befintliga verksamheter tillförs 82 miljoner kronor i budget 2024 för att täcka ökade löne- och driftskostnader. Kostnadsuppräknningen varierar mellan de olika verksamheterna utifrån respektive verksamhets resursfördelningsmodell.

Ersättning till verksamheterna som konkurrensutsatts enligt Lagen om valfrihet, LOV, regleras enligt förfrågningsunderlag och avtal med verksamheterna. De verksamheter som får sin ersättning uppräknat på detta sätt är Hemvård, Daglig verksamhet och Hemservice. Uppräknningen baseras på omsorgsprisindex, OPI, för 2023 och innebär en uppräkning av ersättningen 4,6% (motsvarande uppräkning i budget 2023 var 1,9%). Utöver ovanstående uppräkning tillförs Hemservice 0,5 miljoner kronor för att ge personalen samma förutsättningar kring arbetskläder som övriga verksamheter.

För de verksamheter och enheter som inte uppräknats enligt OPI enligt ovan har uppräknningen av budgeten beräknats i tre steg.

- Kostnader för lokaler/hyror har räknats upp med bedömda verkliga kostnadsökningar vilket motsvarar ca 5%
- Övriga kostnader räknats upp med en procentenhet
- Verksamheter, exklusive stödfunktioner, tillförs ytterligare budget för den beräknade kostnadsökningen hänförligt till lönerevisionen 2024, vilket innebär en uppräkning av personalkostnaderna med ytterligare 2,5% för dessa verksamheter

Uppräkningens storlek gör att verksamheterna, precis som tidigare, behöver arbeta aktivt med kostnads-kontroll och effektivisering för att kunna bedriva verksamheten i ekonomisk balans.

Nya verksamheter och externa placeringar

En stor del av det ökade kommunbidraget för 2024 används till att finansiera nya och återkommunali-serade verksamheter. De nya verksamheterna tilldelas budget utifrån den interna resursfördelningsmo-dell som tillämpas för respektive verksamhet. De nya verksamheterna beräknas i budget för 2024 kosta cirka 147 miljoner kronor. Samtidigt bedöms behovet av externa placeringar minska och kostnaderna för dessa budgeteras med 64 miljoner kronor minder, nettokostnaden för de nya verksamheterna blir där-med 83 miljoner kronor

Under 2023 har det nya vårdboendet Furillen i Rydebäck med 72 platser tagits i drift och vårdboendena Jordbrodalen och Pålsjö Park återgått till drift i kommunal regi. Efter inflyttning på Furillen har kön till en vårdboendeplats i princip försvunnit och de externa placeringarna, som varit nämndens instrument för att hålla en rimlig väntetid till vårdboende, minskat. I budgeten för 2024 beräknas kostnaden för externa pla-ceringar mer än halveras.

På Västkustvägen i Hasslarp har ett nytt gruppboende invigts under hösten 2023. Boenden kommer att drivas enligt så kallat BODA-koncept där boende och daglig verksamhet finns på samma plats. Ytterligare 3 boenden kommer att färdigställas under 2024. Den ökade tillgången till boendeplatser kommer leda till att behovet av externa placeringar minskar och budgeten för 2024 baseras på att kostnaden för köpta LSS-placeringar minskar med 17 miljoner kronor

De externt köpta platserna inom äldreomsorgen har delvis finansierats med statsbidrag, delar av dessa medel kommer 2024 för att användas för att finansiera den fortsatta utökningen av nattbemanning på vårdboenden.

Ökad nattbemanning vårdboende

En satsning för ökad nattbemanning på nämndens äldreboende har inleddes under 2022 och har fortsatt under 2023. För att säkerställa att det under dygnets alla timmar finns personal som har uppsikt över hela boendet och som utan dröjsmål kan uppmärksamma om en boende behöver hjälp och stöd, har verksam-heten påbörjat ett arbete med att anpassa nattbemanningen på kommunens alla vårdboenden utifrån de boendes behov och lokalernas fysiska utformning. För 2024 tillförs ytterligare 19 miljoner för utökad nattbemanning. Finansiering av den ökade nattbemanningen sker inom ramen för statsbidraget äldre-omsorgssatsningen och måste fortsatt finansieras även om statsbidraget upphör eller förändras.

Ökade lokalkostnader

Nämndens lokalkostnader har ökat med 18 procent mellan år 2020 och 2023. Cirka hälften av kostnads-ökningen är hänförliga årliga hyresjusteringar enligt avtal. Resterande del är hänförligt till andra föränd-ringar i lokaler, t ex ombyggnader, renoveringar och utökade lokaler. Den enskilt största hyrespåverkande lokalförändringen är den demensanpassning som skett på flertalet vårdboenden. Nämnden har fått kom-pensation för de ökade personalkostnader som demensanpassningen medför, däremot har de ökade hy-reskostnaderna fått täckas med nämndens generella tilldelning för kostnadsutvecklingen. Installation av reservkraft har skett på 7 boenden. I fastighetsförvaltningens investeringsplan finns ytterligare investe-ringar i reservkraft till vårdboende och det finns även diskussioner om investeringar för att kunna erbjuda ett mer patientsäkert inomhusklimat vid värmeböljor. Investeringarna kommer att medföra ytterligare hyresökningar för nämnden och det behöver planeras för hur dessa kostnadsökningar ska finansieras.

Förstärkt ledningsorganisation

Nämnden har under flera år gjort satsningar på en förstärkt ledningsorganisation och antalet chefer i verksamheten har ökat. I den beslutade organisationsförändringen införs ett nytt chefsled med två nya befattningar som avdelningschef. I det nya verksamhetsområdet HSL inrättas två nya enhetschefsbefattningar för att leda den sjuksköterskor som tidigare haft enhetschefen på ett vårdboende som chef. För att finansiera dessa befattningar tillförs 5 miljoner kronor. Eventuella behov av ytterligare chefsbefattningar i den nya organisationen får finansieras genom omfördelning av nuvarande budgetramar.

Minskad central reserv

Som redovisas ovan används en betydande del av årets ökade kommunbidrag till att finansiera nya verksamheter. För att även ge befintliga verksamheter rimliga budgetförutsättningar har den reserv som funnits i budgeterna de senaste åren för ökade volymer prioriterats bort.

Ekonomi per verksamhet

Arbetet med internbudget för 2024 har skett samtidigt som arbetet med den förvaltningsövergripande organisationsförändringen som träder i kraft den 1:e januari 2024. Av praktiska och systemtekniska skäl har huvuddelen av budgetarbetet skett baserat på den nuvarande organisationen. I ekonomisystemet kan den nya organisationen inte fullt ut användas innan årsbokslutet färdigställts. Förvaltningen kommer återkomma i februari men en sammanställning på internbudgeten utifrån den nya organisationen. Organisationsförändringen innebär inte någon förskjutning av resurser mellan nämndens olika verksamhetsgrenar.

Investeringar

Investeringsbudgeten har de senaste åren ökat för att motsvara det investeringsbehov som finns i verksamheterna och uppgår för 2024 till 20 miljoner kronor, vilket är oförändrat i förhållande till 2023.

Nämndens investeringar har under ett flertal år överstigit den investeringsbudget som tilldelats av kommunfullmäktige men prognosen för 2023 är att nämndens investeringar kommer att rymmas inom den tilldelade ramen.

Planerade investeringar 2024 framgår av tabellen nedan. Investeringarna har grupperats utifrån nuvarande organisation.

VO	Enhet/Vo område	Vad behöver göras	Färdigställande år	Investeringsbelopp
VO1	Äldreboenden	Saltolås	2024	2 500
VO1	Jordbordalen och Pålsjö Park	Div möbler och sängar	2024	1 500
VO1	Samtliga boenden	Vårdsängar o andra hjälpmedel	2024	1 000
VO1	Samtliga boenden	Diverse behovsbaserat, lyftar mm	2024	3 000
VO2	Hemvårdslokaler	Diverse behovsbaserat	2024	500
VO2&5	Hemvård & Omsorg gemensam	Inventarier Ny lokal Hamilton	2024	1 000
VO3	Diverse behovsbaserat	Möbler	2024	500
VO3	Nya boenden 2 st	Möbler/inredning/Saltolås	2024	1 000
VO4	Övergripande inom hela VO4	Diverse investeringar	2024	500
VO4	DV Djurmossavägen	Möblera lokal, redskap mm.	2024	750
VO4	DV Blidögtan	Möblera lokal, redskap mm.	2024	500
VO4	BSS Tellusgatan	Trädgård	2024	1 000
VO4	Nytt korttidsboende	Möbler	2024	500
VO4	Två nya DV för nivå 7-8 (20 pl)	Möbler	2024	1 000
	Hela förvaltningen	Oförutsedda behov	2024	4 750
			Summa	20 000